

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési arak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fél évre	5	Fél évre	8
Negyed évre	2	Negyed évre	4
Egy óra	1	Egy óra	1
Egyösszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kalmár Antal könyve.

(Melyet az ügyészség felségstértés és az uralkodó ház tagjainak megsértése miatt országosan koboztat.)

Azt hiszem, nem hogy Kalmár Antalt, de még a könyvét is kevesen ismerik ebben a könyviszonyos országban, hol még ma is a ponyva szemetje, rémregények, vaskos durvaságok a kapósabbak. Azért tehát természetesen a doktor Kalmár Antal, mintegy 400 oldalas nagy magyar történelmi és közjogi kritikai tanulmányának sem igen lett volna más sorsa, mint a mi a sorsa (nálunk) a komolyan alapozott műveknek. A könyvkereskedők árupolczán por lepi bé őket és sárgulnak leveleik. Ritkát ér oly szerencse, hogy olvassák is, hogy okuljanak belőle, hisz még a könyvek ajánlására, terjesztésére, ösmertetésére hivatott ujságok is felületesen siklanak át oly művek fölött is, melyeket országos örömmel kellene fogadni és a nemzet szellemi életének közkincsévé osztani.

Ezen szürke, zentai magyar fiskális, doktor Kalmár Antal, ki műve egyik részében ősi magyar földből fakadt családfáját is megmutatja azon

kijelentésével, hogy: »az én édesapám, aki paraszt ember létére nemzetör főhadnagy volt 48-ban«, bizonyosan nem számított arra, hogy műve országos szenzáció tárgya lesz, hogy műve ellen felsőbb helyről mozgósítják a fogdmegek egész seregét. Pedig ez is megtörtént. A nagyon keveset ígérő című: »Beksics Gusztáv történet és közjogírása, kritikai tanulmányok« — műnek forgalomba bocsátása első napjaiban a budapesti kir. ügyészség karvalyként csapott le vaskos példányaira. Rendeletet bocsátott ki, hogy országszerte kobozzák el ezen művet, mert sérti ő felségét és az uralkodóház tagjait.

Ezen karvaly szárnycsapás következtében most már tehát országszerte érdekes lesz a mű, melyért ma már talán a hét koronát azok sem sajnálnák, a kik kicsinylőleg dobták vissza a könyvkereskedő pulpitusára e könyvet; mert vajon kit érdekelne, ki volna kíváncsi a szürke, ösmertelen nevű vidéki prókátor szörszálhasogatásaira, terjengős fejtegetéseire . . . Történet, közjogírás, kritikai tanulmányok írása (nálunk) külön, szabadalmazott tudós kasztnak van fentartva, kiknek a művét igaz ugyan szinte senki nem olvassa, de ez mégis más, ők tudósok.

Az a zentai fiskális bibelődjek inkább a tyukperekkel.

Ma persze már, az elkobzási rendelet után, érdekesebb a mű, pedig ez mű az elkobzási rendelet előtt is nagyon érdekes, nagyon becses mű volt. Olyan izzó magyarság, olyan kiváló elmetehetség, olyan nálunk szokatlanul alapos, széleslátókörű, a dolgoknak a mélyéig hatoló tudás, tanultság nyilatkozik meg annak minden lapján a honszerem tisztá fényétől béragyogva, a férfias nyílt jellemnek fölfelé is egyiránt bátor őszintesége, igazsága által zománczozva, hogy ez a mű nemcsak a magyar nemzet minden tagja figyelmére érdemes, de a külföldön is iránymunka lehet azok előtt, akik a maga valóságában akarják megösmerni Magyarország legujabb korát, Ferencz Józsefet és félszázados uralkodását, uralkodási rendszerét, céljait, jobb- és balsikereit. Különösebben nemzetünknek végzetét, roskadozásait a két féle igazságnak a harcában; mert, Kalmár Antal szerint: »nálunk kétféle igazság van: a királynak igazsága és a nemzetnek igazsága, és hogy ez a kétféle igazság mindig ellentétesen domborodik ki. Ennek az ellentétnek pedig azon eredménye van, hogy nem-

Az egri hősök.

Egerben vasárnap ünnepelték meg Dobó győzelmének, a vár dicsőséges védelmének 350-ik évi évfordulóját. Gárdonyi Géza, »Az egri csillagok« kitűnő írója, az egri ostrom irodalmának egyik legjobb ismerője, ebből az alkalomból összeirt a B. H. számára az egri hősök névsorát. Ezek a nevek részint a számadásokban, részint Tinódinál, részint a király elé terjesztett okmányokban fennmaradtak. Gárdonyi odajegyzi mindenik névhez a fölkatott adatokat is. Senki sem olvashatja ezt a névsor és ezeket az adatokat meghatottság és büszkeség nélkül, mert azok arról is beszélnek, hogy Eger vár védői közt alig volt egy is, a ki vérét nem ontotta a bástyákon. A névsor ez:

Aradi Nagy Antal hadnagy (Tinódi róla kiemelően szól. Anndrás diák, egri bíró, meghalt ágyugolyótól szeptember 30-án. Két árvája maradt. Brany Mihály egri puskás katona, sok sebet kapott, s a fején oly súlyos sebet, hogy az elméjében megzavarodott. Afira Jakab, puskaportól súlyos égést szenvedett. Abádi Varga Imre, faljavítás közben ágyugolyó ütötte el. Budaházy István hatlovas tiszt. A szeptember 14-iki kirohanásban h török válon lötte. A sebész öt darabban vette ki a válla csontját. Baranyay György

ötlovas tiszt. A karját bomba törte el. Balázs diák egri irnok, mindig fegyverben állt éjjelenként a faljavításokban buzgólkodott. Baksay Tamás hatlovas tiszt. A lábán bombától ütött fadarab sebezte meg. Bódy János maklari molnár, Bereczky György, Vajda János szolgálja, agyonlőtték. Bertalan várbeli puskást agyonlőtték. Baksza Benedek, kövel ütötte agyon.

Benedek Istók (felnémeti.) Mig ő a várban küzdött, a török a házat eldulta, s a feleségét elrabolta. Bolykay Tamás, a borsodi ötven puskás hadnagya. A janicsárok agyonlőtték szeptember 28-án este. Bor Mihály, a sárosiak hetvenhat gyalogosának hadnagya. Blaskó Antal, eperjesi hadnagy. Bálint paz, elesett az október 13-iki harcban. Bornémiszsa Gergely diák, királyi hadnagy. Baranyai György altiszt. Bay András altiszt. Balogh András, Szirmai Pállal vitézkedett. (Nézd Szirmai.) Fél szemét vesztette. Borbély János. Barát Miklós. Balogh Balint. Brum János mester, bécsi pattantyus. Benedek egri várbeli kovács Bay Ferencz ötlovas tiszt, vitézül harczolt, mikor a várból szeptember 14-én ebéd után kirohantak a városban sokadozó törökre. A lábát később kőomlás törte össze. Bakocsa István tizedes, szeptember 17-én a feltűzött török zászlót az ostrom viharában letépte, mért

is Dobótól külön jutalmat kapott. Borbély Péter, Borbély János szolgálja félszemére megvakult. Balogh Mihály (egri), a karján nyíl és lándzsa ment at. Bodogfalvi Péter (egri), a mellén és karján nyíltól sebesült. Balogh György, kőomlásban a lábán sebesült. Balogh György (másik) egri, az oldalán ágyugolyótól. karján és arcán kövektől sérült meg. Balogh Antal egri puskás, ágyugolyótól nyomorodott meg. Baranyai István, a karját puskagolyó törte össze. Testében golyók maradtak. Bozy Tamás (felsőtárkányi), jobb kezét vesztette. Bodó Demeter (felnémeti), bombától a fején sebesült. Borács Balint (czeglédi), golyóktól arcban sebesült, s két fogát kiölték.

Cseh János pattantyus (kisbesztercei.) Cziriák Mihály (egri), a karját ágyugolyó szakította el. Csapy Mihály várbeli tizedes, súlyosan sebesült. (Pixide sanciatu ambo testiculos amisit et est perpetuus castratus.) Czerey Lénárd egri puskás, golyóktól sebesült. Egy a térdében maradt. Cserney Benedek pattantyus, az ágyu mellett állt. s török golyótól szétlőtt fadarabok sebesítették meg a torkán és a karján. Cseh Péter várbeli puskás. Vitézsége külön ki van emelve. Janicsárok lőtték agyon. Három árvája maradt.

Dobó István, a vár főkapitánya. Deli

zeti életünkben mindig a királynak az igazsága érvényesül, s a két igazság egy utra csak ritkán kerül."

És ez a ritka erős magyar jellemű szerző, (ki ezen első, egy könyvével komoly érdemeket szerzett a hazug, hizelgő susogások által csábított, ámitott nemzetének hálijára, elösmerésére, a helyeit hogy az igazság ragyogó tükréhez hasonlatos művét máglyára dobják szolgálalküsből), „történelmet, alkotmánytant, doktrinát, poezist, modern államjogot és tételes közjogot magyar parasztésszel, rap-szodikusan, halomba csak azért" hányt össze, hogy „tudományossággal és nem politikával izgatva elérje a nemzetet azt, a mi lehetséges. Abban áll-e ez a lehetségesség — a szerző szavai ezek, — hogy a saját maga sulypontját Mohácsnál elvesztett hazám: azt visszaszerezze, s a dualizmus alapján vissza lehet-e azt szererezni vagy nem? erre a felelet tanulmányaim eredményeinek tanulságaiban lehető föl. Azt azonban számtani igazsággal már most meglehet állapítani, hogy a dualizmus államformában Magyarország a közjogi állam béklyóiból kikerülni nem bír s ebben az államjogi kapcsolatban még a tiszta nemzeti állam sem fejlődhetik ki; nembogy a mindent nivelláló társadalomgazdasági állam megtermettségére — minden állam végső céljára — mehetnek át."

E tudományos fegyverrel, melyet a szerző lángoló hazaszeretete, szabadságvágya csorbithatatlanul erősít és diadalmas vezérfegyverré avat, sikeresen küzd a kiváló szerző nemcsak a Bekcsics „I-ső Ferencz József korának" ferditéseivel szemben, de a nemzeti igazsággal ezidőszerint ellentétes és mindenható uralkodó igazság fölött is, mely az osztrák császárság lidércz-lángjaiért megveti a biztos magyar nemzeti tüzhelyet . . . És mégis mit kellett megérnünk?

A nemzet a helyett, hogy ezen a K o s s u t h L a j o s lelkétől ihletett fényes tehetséget és tiszteletgerjesztő nyilt, igaz ferfiut könyvében nyilvánított erényeiért és érdemeért jutalmazná, megill tő teret nyitna tovább működéséhez, most az uralkodó igazság nevében művét, melynek ígét már az iskolákban kellene hirdetni, melynek igazságait elsősorban az uralkodókkal kellene megösmertetni, országosan elkobozzák és a nemzeti apostolta független és alkotmányos Magyarország nagyobb dicsőségére, bizonyosan tömlöczbe vetik; mert hát nagy a büne neki, keresni merte, hivatni merte a láthatatlan király; sőt még — iszonyu merénylet — azt is írásba merte foglalni, milyen legyen a magyar király!

Ifjabb Móricz Pál.

A beteg Dankó Pistáért.

(Felhívás a debreczeni zsigányprimásokhoz.)

A szerkesztőséghez megindító levél érkezett. Ezen levélnél voltaképpen csak közvetítő a szerkesztőség. Közvetítjük az irást és az írásban foglalt kérést a debreczeni jeles zsigányprimásokhoz, a mi messze földre híres, kiváló zenészeinkhez, a Magyaritestvérekhez, Rácz Károlyhoz és a többi művész fiukhoz.

A mai magyar népdal szerzésnek a legkiválóbb, legtermékenyebb, igazán zengő arany nótafája, a remekebbnél-remekebb, kedveltebbnél-kedveltebb magyar népdaloknak mesteri költője, a sok száz magyar dalnak bámulatos szerzője, a dalköltészet kiválasztottja, Dankó Pista nagy, mondhatnám halálos beteg és hogy életét megmenthesék, az enyhe délre küldik az orvosok, de Dankónak az anyagi sulyos helyzete nem enged ily túlköltekezést, azért a röghöz van kötve és a dermesztő ösziszél itthon emésztí hanyatló erejét. Azért elhatározták a Dankó Pista barátai, tisztelői, írók, művészek, országgyűlési képviselők, kik egyszersmind nagy magyar népies költőknek, a szeretett Pósa Lajosnak, a nevezetes Pósaasztaltársaságnak részesei, hogy a Dankó gyógyítása és remélhető megmentésére a nemzettől kérnek segítséget, még pedig olyan uton s módon, mely a Dankó költészete iránti kegyeletes hálának is

Balázs, főlegény. Dormán György, főlegény. Döngelgi Gáspár. Debrői György, varbéli koresmáros. Dersy Ferencz, püspöki ügyész. . . . Dömötör, egri mészáros mester. Deli Pál varbéli puskás, agyonlőtték. Eperjesi Janieskő. Endorfel Lajos, pattantyus. (Insbuckból.) Erdélyi Jakab egri puskás, arcban és nyakban golyó érte. A nyakában benn is maradt. Erdélyi Mihály, mellén golyó ment át. Egres Mátyás (felnémeti), mind a két térden bombától sebesült. Fekete Lőrincz, a regézi csapat vezetője. Fügedy János, lovas hadnagy. Fülöp Dömötör, főlegény. Fülöp András, főlegény. Farkas János, főlegény. Fekete István, hatlovastiszt. Részt vett az első kiesapásban, midőn Petó Zoltai Bornemissza kiment éjjel a töről cél Abonyig, s mikor a törökök október 17-én eltakarodtak, egy kis csapatral utánuk rohant és a törökök utóhadat megvagdalta. Bombától és kardoktól sebesült meg.

Fejérváry Pál tizedes, a lábára megnyomorodott. Fayrich mester, pattantyus (laibachi). Fürjes Dömötör varbéli katona, térden lőtték s lábát kellett vágni. . . . Ferencz egri mészároslegény. . . . Ferencz egri molnár. Gyöngyösi Mátyás deák, a tüzes szerszámok őre és rendezője, vitez küzdő, ki sok sebet kapott. . . . Gáspár egri mészároslegény. . . . György, molnár és ácsmester. Éjjel-nappal dolgozott. Ő ácsolta össze a robbanás után a puskaaporos mal-mot. Gallus (Gályás? vagy Kallós?) tihaméri molnár. Gyurkovics (Mekesey szolgálja.) Elesett, özvegye árvája maradt. . . . György kovács. Felnémetről önként bement a varba és vitezül harczott. Gasparics Mihály főlegény, elesett. Gersei Benedek, főlegény. Galházi Miklós ötlovas tiszt, nyillal átlőtték az arcát.

Garay Farkas főlegény. Gusztovics György főlegény. Gyulai György hatlovas tiszt. A szentmihályi ostromnak egyik sulyos sebesültje. Jobb kezét és lábát lőtték meg. Teste más részében golyó maradt. . . . György kovács (egri). . . . György kovács (nagyatlyai.) György mester pattantyus (endorfi.) Guthay Péter ellenőr. . . . Gáspár borbélymester. . . . Gáspár borbélylegény. Görgey Péter egri puskás katona. Köomlásban vesztette épségét, úgy hogy holtáig ágyban kellett feküdnie.

Horváth Mihály altiszt, résztvett a szeptember 21-iki kirohanásban, a mikor is a lovát átlőtték. Halmi Miklós. Hős Péter. Horváth Gergely. Az október 4-iki robbanás egyik áldozata. Horváth György varbéli lovasvitez. Elesett. Haranghy Miklós egri puskás katona. Ágyugolyó érte térden és falomlásban is sebesült. Harsányi Ferencz (egri.) Agyonlőtték. Iváni György. Istenmezei Sándor. . . . Imre kulcsár. Négy szolgáljával együtt éjjel-nappal híven örködött. . . . Imre (Budaházy István szolgálja.) Kövektől sérült meg. István, egri mészároslegény. . . . Jakab, felnémeti kovácsmester. Vitezse külön dicsérettel van említve a király elé ment jelentésben. „Valahányszor ostrom volt, a falakra futott és a törökből sokat, agyonlött." . . . Jakab, egri kovács. . . . Jakab, egri mészároslegény. Jászai Márton, a jászói prépost negyvenegy gyalogosának hadnagya. . . . János ispán. Józsa János. . . . Jakab, egri puska-mives. . . . János kovács. . . . József mester, pattantyus. . . . János mester, pattantyus. . . . János borbélymester. . . . Jakab borbélylegény. . . . Józsa borbélylegény. . . . János, a Kámo-

nyay Imre szolgálja. A golyó az állát szakította el.

Kocsis Gáspár golyók és kövek sebesültje. Kis Jakab, kassai puskás. Jobb kezére köütéstől megnyomorodott. Kovács Ferencz (egri). A puskaapor valószínűleg a robbanás-kor arcát és karját összeégette, felszemét kisütötte. Kassika Tamás (felnémeti). Elesett. Özvegye maradt. Koron Farkas, az abauji ötven gyalogos hadnagya. Kendi Balint, az ötven regézi drabant hadnagya, Serédi György küldöttei. Kispeter Antal, a gömöriek ötven puskásának hadnagya. Kuztovics Horvát György, altiszt. . . . Kálmán, porkoláb. Kis Dénes, főlegény. Kusztos Balázs, főlegény. Kóródi Máté, főlegény. Kamuthy Balázs, háromlovas tiszt. Kövektől sebesült. Kamonyai Imre (uri ember, ki szolgálval jött.) Körmendi Máté. Kamorai Gabor. Kádas Péter, a karthausi barátok katonája, tizedes. A fején kapott sulyos sebet. Kulcsár Imre. Kálmán porkoláb. Tinódi így említi: „Sze-gény Kálmán porkoláb." Megsebesült a sötét kapu mellett ázott kijárónál, s meg is halt. Köszegi Albert. Kovács Antal. Elesett. Komlósi Antal, a szeptember 29-iki rohamnál egy török zászlóvivőt akkor vágott le, a mikor a zászlót kitűzte. Kassay György, meghalt köomlásban. Kassay Lukács, egri tizedes, megeseonkult. Korcsolás Máté, egri tizedes, sok sebet kapott és meg is siketült.

Lökös Mihály, a szabadvárosok száz gyalogosának hadnagya. Liskai (Horváth) György, altiszt. . . . Lőrincz, kovács. Lengyel István, egri puskás. Félkarját vesztette el. . . . Lőrincz, borbélylegény. . . . Lőrincz, másik borbélylegény. Landó Benedek (felnémeti). Kövektől sulyosan sebesült. Liptói János, egri puskás. Lövés érte a lábát. . .

gyöngéd levonása lesz. Ugyanis a szerkesztőségek utján felkérjük a hazai jelesebb cigányzenekarokat, hogy mielőbb rendezzenek a Dankó Pista javára hangversenyt illetőleg zeneestélyt és azon estének a jövedelmét egészben vagy részben küldjék fel Pósa Lajoshoz Budapestre, a ki a beteg Dankó Pistának, az ő gyönyörű dalai megzenésítőjének, valóságos tutora.

Ezen alkalommal tehát mi is közöljük e kérő levelet s a magunk részéről is ajánljuk jóindulatotokba debreczeni jeles cigányprimások a beteg Dankó Pista ügyét. Tudassátok velünk, hogy melyik este, melyik vendéglőben rendeznek, lehetőleg a Dankó darabjaival, a beteg népdalköltő javára zeneestélyt. Mi ezen nemes fellépéseket, közölni fogjuk a nagy közönséggel és midőn ti hálás elismeréseket rójatok le a beteg nótakirály iránt, a közönségnek alkalmat adtok a magyaros szórakozás mellett elismerésének kifejezésére és a leggyöngédebb segélynyújtásra.

Hisszük, hogy szavunk és a kérő levél nem hangzik el hiába. A Pósa asztaltársak által hozzánk intézett levél egyébként így hangzik:

Tekintetes szerkesztőség!

Bizalommal fordulunk a tek. szerkesztőséghez kérésünkkel, mely hisszük, lelkes viszhanggal találkozik minden magyar ember szívében. Hiszen minden magyar szívnek igaz gyönyörűséget szereztek a nagy magyar dalköltő, Dankó Pista nótái; minden magyar szívbe belemuzsikálta magát ez az istenadta

zengő poéta. De akik ezelőtt lelkesedtünk Dankó Pistaért s örömtől dobbant meg a szívünk, ha ragondoltunk, most mélységes szájalommal vagyunk eltelve, ha hirt halunk róla. Mert ez a hiradás azt mondja, hogy Dankó Pista nagybeteg; olyan beteg, hogy élete is koczkán forog. De bennünket nem hagy el a remény, hogy a drága beteg életét megmenthetjük, ha őt hovaelőbb délvidékre küldhetjük. Sajnos, hogy ezt Dankó Pista anyagi ereje nem engedi. Mi, úgy gondoljuk, hogy ez lehetővé tenni mindnyájunk hazafias feladata, hazafias kötelessége. E nemes munkában való közreműködésére kérjük fel a tek. szerkesztőségét. S a célra hogy Dankó Pista kérésére lehetővé tegyük a délvidéki utazást, hogy erre a szükséges pénzügyi egybegyűjtést, bátorkodunk a következő modot ajánlani:

Vegye kezébe a tek. szerkesztőség a nemes munkát, rendeztesen a helybeli cigányzenekarokkal legalább egy estét, a melyen Dankó gyönyörű dalait muzsikálták s ez estéken a tényezőztak akár hírlapírók, akár e tisztre fölkérendő urak végezzék. A cigányok, ha ingeny nem hajlandók közreműködni, az este szokásos díjazásban részesítendő. A begyűlt összeget kérjük, a lehető legsürgősebben, Pósa Lajos címére küldeni, Budapest, Andrássy-ut 10. Azt hisszük, ez eszme eredetisége, a cél nemességén kívül, örvendetes eredménnyel fog járni. — Ismételjük: teljes bizalommal és szeretettel ajánljuk ez ügyet a tek. szerkesztőség meleg partfogásába. Annyi bűbajos magyar dal szerzője, a magyar dal Petőfije megérdemli, hogy érte dolgozzunk, fáradozzunk.

Budapest, 1902 október hó 16.

Szives üdvözléssel:

Pósa Lajos Feszty Árpád, Tuba János orsz. képviselő, Rákosi Viktor orsz. kép

viselő, Bársony István, dr. Lendl Adolf orsz. képviselő, Józsa Antal tanfelügyelő, dr. Dingha Béla, Lőrinczy György tanfelügyelő, Hentaller Lajos orsz. képviselő, dr. Lampréth Géza, Sas Ede szerkesztő, Csathó Aurél szerkesztő, Szavay Gyula, ifj. Móricz Pál, szerkesztő, Balla Mihály szerkesztő, Békefi Antal, Tömörkény István. Sebők Gyula szerkesztő, Kemechey Jenő, Barabás Béla orsz. képviselő, Rátkay László orsz. képviselő.

NAPI HIREK.

A szervezeti szabályzat módosítása

Ügyében tartott ülést a jog- és pénzügyi bizottság. Ez a szombat délutáni ülés határozott a szervezeti szabályzatot módosító tanácsi javaslat felől. Az ülés lefolyása vitás volt és azzal végződött, hogy a tanácsi javaslatot leszavazták mint időszerűtlen. A biz. Kola János indítványára fogadta el ezt a Márton Imre pótlásával, nevezetesen hogy azokat az állásokat, melyek ezidőszert nincsenek betöltve és a melyek miatt a közigazgatás gépezete fennakadást nem szenved, már a közlőgő tisztujtáskor sem töltsenek be. Ezen ülés lefolyásával hozott tudósításaikban a lapok oly kijelentéseket fűztak Kovács József bizottságról tag felszólalásáról adott értesítésökhöz, melyeket nem használt. Mi tehát illetékes helyről vett értesítés után helyreigazítjuk azt, ezen helyreigazítással tiszta képét adván a Kovács József ezen felszólalásának is. Kovács József azon az ülésen elsősorban azt kívánta tisztázni, ha vajon a városi közgyűlésnek a szervezeti szabályzat módosításával mi volt a szándéka? Az é csupán, hogy egyes tisztállások rendszeresíttessenek illetve megszüntetessenek, avagy az egész szabályzatnak az át-

László, egri mészároslegény. Lengyel Miklós (tihaméri). Agyonlőtték. Márton pap. Mekcsey István, alkapitány. . . . Mátyás, egri lakatos és puskamives. . . . Mátyás, felnemeti molnár. . . . Márton, borbélylegény. Miskolczy László, egri puskás. Átlőtték melten, de életben maradt. Méday György, egri várbeli. A karján kapott súlyos sebet s az oldalát átlőtték. Margit asszony, Kocsis Gáspárné. Golyóktól es kövektől sebesült. Major Ferencz egri puskás. Arczát és kezét puskaapor égette össze. . . . Máté, egri mészároslegény. . . . Márton, egri mészároslegény. Molnár János egri. Ágyulotta meg. Árvái maradtak. Molnár Ambrus ács. Elesett, három árvája maradt.

Nagy András karjára megbénult. Nagy Bereczk, egri tizedes. Jobb vállát átlőtték. Nagy Barnabás, egri tizedes. Szakállas ágyu a kezét szakította el. Nagy Miklós, egri tizedes. Köomlásban a fején és hátán sebesült. Nagy Barnabás, a Bornemissza hadából. Ágyugolyó a váll-lapoczkáját roncsoltta. Nagy Pál, egri puskás. Kövektől sebesült. Naszádos János, Gergely diák tizedese. Szakálás ágyutól vállban sebesült. Nagy Antal hadnagy, Térdét és bordáit golyó törte össze. Egy golyó benn is maradt. Nagy Pál (felnemeti.) Mig ő a várbán harczolt, a török feldulta a házat s elvitte a feleségét. Nagy Barabás, Perényi katonáinak vezetője. Nagy Pál, Báthory György harmincz gyalogosának hadnagya. Meghalt október 4-én, a puskaorraktár megrohanásakor. Nagy Imre Homonnay Gáborné gyalogosainak egyik vezetője. Meghalt a Szent Mihály-napi ostromban. Nagy Tamás, főlegény. Jobb kezét bomba törte össze. Nagy Bálint főlegény. Nagy

Antal főlegény. Az első halottakközé jutott. Nagoli Urbán főlegény. Nagy János főlegény. Nagy Mihály főlegény. Nagy Balázs, gyaloghadnagy. Ágyugolyó találta meg az ostrom első napjaiban. Nagy Bertalan, vice porkoláb. Nagy Gábor. Nagy László, várbeli másik koresmáros. Nagy Lukács, egri gyalogtizedes. Huszonnegyed magával Vácz fele portyázván, kirekedt a várból. Már körülvetfe a török a várat s ő Szarvaskön busult. Tisztességében fél, megfogyatkozik. Vagy meghal vagy bemegy, ő eszküszik. S keresztül is ment a rengeteg török táboron, be a körülzárolt várba. A fején súlyos sebet kapott. Nagy Lukács, várbeli közember. Agyonlőtték. Nagy István, Dobónak zászlótartója, Elesett az október 12-iki ostromban Nagy Péter tizedes, (egri.) Homlokán és két lábán sebesült. Egyik lábát elvesztette, másikban a golyó bennmaradt.

Orbonáz György főlegény. Onori Gábor egri lovas vitéz. Elesett. Oroszi Gábor. Ormándi János, részt vett a szeptember 14-iki kirohanásban is és vitézül harczolt. Később a kezét a bomba szakította el. Ország Imre elesett. Puska Pál, (egri.) Jobb kezét és jobb lábát veszítette. Perényi Benedek (egri) Jobb kezét átlőtték. Megbénult. Putnoky Tamás, (egri) A fején kötől sebesült. Pap Máté (felnemeti.) Kövektől súlyosan sebesült. Porkoláb Kálmán. Ötlovas tiszt. Csipőcsontját bomba törte össze. . . . Pál, egri mészáros mester. . . . Pál, várbeli kovács. Prini Ferencz, Prini Mihály. Pető Gáspár főhadnagy. Pestyéni János hadnagy, Pozsgai János főlegény. Meghalt a Szent Mihály-napi ostromban. Pribék János. (Nézd Sukánnál.) Paksai Borbás, vice udvari bíró. Ágyu és

puska három helyen sebezte meg. Pribék Józsa, Pozsgai Miklós. Pribék Imre, Serédi katonáinak vezetője. Tinódi dicsérettel emliti. Platkó Antal. . . . Péter, borbélymester. . . . Péter, borbélylegény. Rédey Ferencz főlegény. Rác Farkas, Ráskai Péter. Rahoy Miklós. A karja golyótól megbénult. Rigó János (felnemeti ember), köomlásban vállon sebesült. Somogyi Ferencz, Homonnay Gáborné drabantjainak vezetője. Soklyosi Nagy Albert, hadnagy, kit Tinódi vitéz jelzővel emliti.

Somogyi András. Pető hadnagya. Sukán János, számtartó, külön is kiüntette magát, mikor egy törésen Pribék Jánossal visszaverte a törököt. Sáfár István. Sánta Márton, molnár. Sárközi Balázs, puskás, mindkét lábát ellőtték. Sipos Dénes, (egri.) Kópattanástól fél szemét veszítette. Szalay Mihály, pattantyus. Arczán, fején, kezén és hátán sebesült meg. Szalánky György, az ungmegyei katonák vezetője. Sziygyártó János, az egri káptalan kilencz drabantjának vezetője, Szücs János (egri). A karján sebesült meg. Székely Tamás, az egri puska-katona. Mind a két lapoczkáját átlőtték. Szalay Tamás, egri. A lábán golyótól pattant lapoczkáját átlőtték. Szalay Tamás, egri. A lábán golyótól pattant kö sebezte meg súlyosan. Szaniszló (de Cracovia), kassai puska-katona. A lábát ágyugolyó törte össze. Szilágyi Pál, egri puska-katona. A fején kötől sebesült. Szabó Tamás (felnemeti ember.) Kövek sebesítették meg. Szabó Ádám elesett. Ször Mátyás, maklári molnár. Kő ütötte agyon. Három árvája maradt. Szenczi Márton, a szeptesi negyven drabant hadnagya. Szacsakay György, Homonnay

nézése s átdolgozása? S minthogy most a Tanács a szabályzat átdolgozása nélkül, egyenesen csak ujjállásokat rendszeresíteni s régebbeket eltörölni kívánt, jegyezte meg azt, hogy ez az egész szabályzat átdolgozása nélkül, tehát a nélkül, miszerint a jog s hatáskörök szabályozása folytán kitűnnék, melyik állás felesleges s melyik nem, illetve minő új állások szükségeseek — nagyon keveset ér — s még a spórolással sem indokolható, mert szerintem fent kell tartani valamely állást — hivatali állást, vagy esetleg ujonnan rendszeresíteni, ha szükség van rá, ezt Debreczen város multja, jelene, jövője feltétlenül megköveteli. Általánosságban sem fogadta el azt a javaslatot, amely ott akarta kezdeni a módosítást, a hol annak előző igen fontos megállapítások eredményeképen végződnie kellett. Egyébként utólag azzal is helyesnek bizonyult ezen állásfoglalás, hogy az a spórolás is, mit a tanácsi javaslat előtérbe tol, csak látszólagos, mert az ott — a gyűlésen kézből kézbe adott számvevői kimutatásból az tűnik ki, hogy új állás rendszeresítettnek 41.300 korona fizetes s lakbérilletménnyel s 39.620 korona lenne megtakarítva némely tisztviselők beszüntetésével — vagyis itt még megtakarítás nincs, de sőt 1680 korona több kiadás mutatkozik. — A voltaképeni megtakarítás — 26.000 koronányi összeg pedig napdíjas állások beszüntetésével lenne elérve, — amire helyesen állapította meg a jog és a pénzügyi bizottság, hogy csak látszólagos valami, mert hiszen azok a napdíjasok ha ma elbocsátnánk is, egy hó múlva kényszerűségből újra fellenének véve. És még az is kitűnt, hogy a megszüntetni kívánt állások csekély kivétellel olyanok, melyek életfogytiglan megválasztva vagy kinevezett egyénekben vannak betöltve, tehát ott sem lehet spórolásról szó.

Gáborné tizenhöz gyalogosának egyik vezetője. Szöllati György, főlegény. Szabolcska Mihály, főlegény. Szöke András, főlegény.

Székely Kálmán, főlegény. Székely György. Szikszay Deák János, egri provizior. A vár védelmében való kitünéseért nemességet kapott. Czimere a saját képe, a mint törököt fog a nyakánál és oldalba szurja. Szabó Márton.

Szirmai Pál, Tinódi vitéz jelzővel említi. Nyílt ütközetbe rohant ki egy kis ajtón a várból október első napjaiban kevesed magával, s „köfal mellett sok török levágaték.” Szalai Imre. Szakács Balázst Szabó Imre. Dobónak harmadik követe, a ki a várból kilopódzott s visszatért. Tegnyet Péter, főlegény, Uardi Péter; főlegény, Tetleni Pál, főlegény, Török János (egri). Elesett, Török János (bácsmezei), főlegény. A hátán ágyugolyó érte. Török Dömötör, Tinódi vitéz jelzővel említi. Trenesényi Péter. Tarjani Kristóf, Dobó apródja. A törökök ellőtték október 16-án, mikor Dobó a Bolyki-bástyára küldte, hogy onnan hirt hozzon. Tamás, egri puskamives. Török László. Azzal is kitüntette magát hogy a leomlott várfalon levő magyar zászlóért kiugrott a várból s visszahozta. Tóth László. Ez a vitéz ragadta el az Ali basa borsonyzászlóját az utolsó ostrom alatt. Tamási Lőrincz (egri), Felsőbányán meggyomorodott. Török Imre, egri puskás. A kezét puskapor égette össze. Tátorján György, egri puskás.

Uj műterem!

nyitottam. Bátorodom megjegyezni, hogy nálam tényleg csakis művészi kivitelű képek fognak előállítani

Van szerencsém a t. ez. közönség tudomására hozni, hogy **Piacz-utca 34 sz. a., a m. kir. főposta mellett**

Tisztelettel

nagyobb szabású fényképészeti műtermet

Harth Gusztáv fényképész.

A Hortobágy öntözése.

Darányi földmivelésügyi miniszter pár hóval ezeiótt arra kérte a városi tanácsot, hogy mintarét és öntözési kísérletek végett engedjen át a Hortobágyból használat végett 300 hold földet. A tanács a közgyűlés elé terjesztette a fontos kérdést és a közgyűlés átengedte a kért területet. A miniszter most ez ügyben újból leiratot intézett a városhoz, melyben tudatja, hogy a próba hasznosítási és öntözési terveket leküldötte a kulturmérnöki hivatalhoz és ez a hivatal az őszi hónapokban már hozzá is fog az előmnkálathoz. Ugy látszik tehát, hogy a miniszter terve valóra fog válni.

Hirek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Kacsari Rudolf—Kiss Ilona, Barna János—Kovács Mária, Trón Lajos—Görög Zsófia, Gillányi Arthur—Molnár Aranka, Szabó Károly—Kálmán Zsuzsanna, Botos Gábor—Kovács Eszter, Szabó Mihály—Pásztor Erzsébet, Fehér Imre—Ács Borbála, Nagy Károly—Balla Róza, összesen 9 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálhíradásokat jelentették be: Nagy Margit 4 hónapos csecsemő, Kiss Margit 5 hónapos csecsemő, Fránke Ferencz 56 éves fűszerkereskedő, Imre Julianna 14 éves, Csóka József 2 hónapos csecsemő, Kiss Julianna 10 hónapos csecsemő, Goldstein Mór 48 éves ügyvéd, özv. Nagy Gáborné Szabó Zsuzsanna 81 éves szegényháziapolt, Tordai Sándor 32 éves kőműves, Tömös-

Kövektől sebesült és másféle sok sebet is kapott. Temesváry Gáspár. A kardját bomba törte el s így sebesült meg súlyosan a lábán a saját kardjától, Tóth Máté, Pető Gáspár szolgálja, Csipején golyó érte s benmaradt.

Urbán György (egri). Vállát átlőtték. Vincze, borbélylegény. Vámos Mihály deák cipőösztő. Ostromkor vitézül harcolt a többivel. Vas Ferenczné (Katalin édesanyja). Elesett. Vitéz István főlegény. Vitéz János főlegény. . . . Vincze, ispán. Vajda János, várbeli lovashadnagy. Tinódi vitéz jelzővel említi. Vitéz Ferencz, vicze porkoláb, Varsányi János. Dobó kéme és levélhordója. Vas Miklós, Dobónak egyik megbízottja, ki a török táberon át hordott ki levelet a püspökhöz és tért vissza mindig élete veszélyeztetésével. Egyszer meg is támadták s a társát megölték a törökök, de ő elmenekült. Háromszor ment ki és be. Megsebesült arcbán. Vas Ferencz anyósa, elesett. Zádornik Ambrus, gyalog hadnagy. Zoltai István, főhadnagy. Zsigmond Benedek, ács. Reá bizta Dobó a robbanás után a törések beépítésének vezetését. Zirkó Jakab, ágyugolyó ölte meg.

Kétszáznyolcvan név. A többi feledésbe mult. Megérdemlik ezek a fönnmaradt nevek, hogy össze legyenek gyűjtve, s az utókortól — mivelhogy szobruk nincs, s tán nem is lesz — legalább annyit kapjanak, mint a mennyit ér ma egy egynapos újság őszinte elismerése.

vári Gyula 22 napos csecsemő, Czérbes Andrásné Oláh Erzsébet 33 éves, Kaisér Jenő 12 napos csecsemő, Diószegi Ferencz 68 éves napszámos, Zima Zsuzsanna 13 hónapos csecsemő, Balog András 12 hónapos csecsemő, Varga József 82 éves szegényházi apolt. Szabó Ferencz 62 éves ácssegéd, Józsa Lajos 39 éves napszámos, Hirsch Adolf 10 hónapos csecsemő, özv. Pál Sándorné Józsa Julianna 82 éves apoldai szegény, Szakács Karolin 17 éves, Zöld Lajos 63 éves csizmadia m., Szigyártó István 69 éves kerékgyártó, Galambosi Antal 45 éves napszámos, Györfi Zsuzsanna 38 éves, Egri Erzsébet 4 éves gyermek, Rósenblüth Zsigmond 2 éves gyermek, Telek Demeter 60 éves virsli árus és 2 halvaszületés, összesen 30. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 51 születési esetet (31 fiu 20 leány) jelentettek be, ugy a születések 21-el multak felül a halálhíradásokat.

300.000 koronás névváltoztatás Baranyában.

Hajdinák András orszlói lakos folyamodott a belügyminiszterhez, hogy engedné meg vezetéknevének „Szelier“-re való átváltoztatását. A belügyminiszter megtagadta a kérelem teljesítését. Nagyon helyesen. Ha valaki megváltoztatja a nevet, nem pedig holmi „Szelier“-t, Hajdinák András szívesebben is választott volna magyar nevet, de kötve volt a „Szeier“ névhez. Szelier András gorozslói molnármester végrendeletében 300,000 koronát kitevő vagyonát Hajdinák Andrásnak hagyta örökül, de csak azzal a föltétellel, ha fölveszi s holtig viseli az ő nevét. Hajdinák András másodszor is folyamodott a belügyminiszterhez s mellékelte kérelméhez a végrendelet hiteles másolatát. Erre már a belügyminiszter engedett a rideg hazafias fölfogásból. A napokban érkezett meg a belügyminiszter rendelete, mely szerint Hajdinák András vezetéknevének „Szelier“-re való átváltoztatását megengedte.

Pichler és Rákosi Viktor.

A Pesti Napló élénk rovatában jelent meg ez az eset: Az új országházban tudvalevőleg nagy a léghuzam, s emiatt sok képviselő kapott náthát. A legnagyobb náthája azonban Pichler Győzőnek van, amit azzal magyaráznak a többiek, hogy a nátha nagysága rendesen arányban van az orr nagyságával.

Tegnap Pichler a folyosón sétált Rákosi Viktorral, de sétaközben hirtelen megállt, nagy zsebkezdőt vett elő s olyan lármás orrfuvásba kezdett, hogy Rákosi Viktor ijedten kiáltott fel:

— Jaj, ne trombitálj már Győző, mert megreped a — műmárvány!

— Bár repedne meg s omlana össze ez a vár — szólt busan, náthás hangon Pichler — akkor legalább az én kerületem tültene hírességben a házelnök kerületén. Mert Jászberény csak Lehel kúrtjéről híres, így ellenben Kölesdénél lenne a jerikói trombita!

Eljegyzés.

Földvári Farkas Szaniszlói gazdálkodó birtokos aljegyezte Fleischmann Mór helybeli nagykereskedő bájos és nagy műveltségű leányát Margitot.

Új olvasókör Debreczenben.

A debreczeni községi közigazgatási tanfolyam hallgatói f. hó 18-án Olvasókört alakítottak. Ezt megelőzőleg Kozma László előadó mint a kör vezető elnöke, lendületos bevezető beszéd után a tisztviselők megválasztására kéri fel az egybegyűlt tagokat, melynek eredménye a következő lett: elnök: Losonczy Szabó Lajos, alelnök: Kovács István, főjegyző: Csiba Kálmán, aljegyző: Kovács Géza, pénztárnok: Prágay Aurél, háznagygyá: Lindtner Tivadar. Választmányi tagokká pedig: Matos György, Kovács Ferencz, Bartos Gábor, Lakatos Miklós, Bory Sándor, Laczkovics Imre, Suttha János, Olay Gy., Árendáczy Gy. Jávorcsik János, Gyöngyössi Imre és Putnik Szilárd választották meg.

A hortobágyi országos agárverseny.

Szerdán veszi kezdetét a Hortobágyon az országos agárverseny. Nálunk szokatlan dolog ez, épen azért nagy az érdeklődés e versenyről. A verseny sikere, tekintve a nagyszámú nevezést, már is biztosítva van. Az agárversenyre a vendégek holnap érkeznek városunkba és este lesz ösmerkedési estély az „Angol Királynő” fehértermében. Másnap, szerdán lesz a verseny első napja, mely iránt nagy városunkban, mint a környéken nagy az érdeklődés.

Szaporítják a városatyák számát.

A városatyák létszámának emelésére vonatkozó javaslatot szombaton tárgyalta a jog-és pénzügyi bizottság. A munkálattal melyet Vecsey Imre készített vagy gondol, tiz kerületre osztja a várost. A javaslat szerint debreczen lakóinak létszáma az 1900 ik évi népszámlálás szerint 72,351. Az 1886. XXI. t. cz. szerint minden 250 lakos után egy bizottsági tag számított. E szerint az új bizottsági tagok így osztatnak be. I. kerület választ 15. II. 15, III. 13, IV. 13, V. 13, VI. 13, VII. 14, VIII. 16, IX. 17, X. 16. Lenne tehát 145 választott és 145 virilis bizottsági tag. A bizottság úgy határozott, hogy a tervezetet kinyomatja és csak ezután vegye tárgyalás alá a közgyűlés kebeléből kiküldött ad hoc bizottság. A bizottság ma délután folytatja tanácskozásait.

Szünet a Dóczy intézetben.

A Dóczy intézet igazgatósága a szüreti vakációt járványos betegségek miatt november másodikáig meghosszabbította. Ez ideig nem lesz az intézet egyik tanfolyamán sem előadás.

Szabolcsvármegyei tanító egyesület.

A szabolcsvármegyei tanítók évek óta igyekeznek egyesületet alkotni. Eddig, testületileg legalább, a hajdumegyei s illető leg a debreczeni tanítóegylet tagjai voltak a szabolcsi tanítók. Hosszas kísérletezések után végre megalakították egyletüket, melynek alapszabályait a belügyminiszter tegnap jóváhagyta.

Fogházórmesterek fizetésjavítása.

Igyártó Sándor kir. főügyész. Bessenyei András törvényszéki fogházórmestert az altiszti fizetési osztály első, — Szathmáry József fogházórmester pedig az altiszti fizetési osztály második fokozatába, október hó 1-től kezdődő joghatálylyal előléptette.

A Zichyek vármegyéből.

Most állapították meg Fejér vármegye legtöbb adót fizetőinek névsorát, mely szélesebb érdeklődésre tarthat igényt. A legtöbb adót fizető gróf Wiempfen Siegrid Eresi 73346.15, id. gr. Nándor Da-Adony 62189.72, id. gr. Zichy János Nagyláng 58588.03, gr. Zichy Jenő A.-Sz.-Iván 56394.97 gr. Eszterhazy M. Mórincz Csakvár 53847.69, József főherceg Alsuth 32669.22, gr. Zichy Pál Ferencz Höresök 28018.39, gr. Zichy János Ujfalu 26611.90, gr. Cziráky Antal Lovasberény 25539.40, gr. Wiempfein Simon Erd 23822.77, gr. Nadasdy Tamás N.-Ladány 20734.45, gr. Eszterházy László Sárosd 15076.76, id. gr. Zichy János o. képvis. N.-Láng 14672.88, gr. Zichy Ágost Káloz 14626.89, Szluha István o. képvis. A.-S.-Iván 13837.86, gr. Zichy Gyula N.-Láng 12314, Szögyény Marich László n. követ 12023.89 ifj. gr. Zichy Nándor Da-Adony 10884.37, gr. Zichy Aladár o. képvis. Vajta 9447.87, br. Trauttenberg Frigyes Moór 9033.76, br. Du Mont Imre Sz.-Battyán 9828.08, gr. Zichy Henrik Tács 5764.20, br. Mandorf Géza dr. Velenceze 5122.24. gr. Széchenyi Viktor Szt.-Mihály 4640.74.

Agyonforrázott gyermek.

Megrendítő szerencsetlenség történt tegnap délelőtt a dohánygyárban. Tamási Zsigmond dohánygyári kapus másfél éves fia a konyhában játszadozott. Játék közben meglökte a kályhán elhelyezett nagy katlan forró vizet. A katlan felborult és a forró víz a gyermekre ömlött és egész testét összeégette. Orvosi segítséget is hívtak, de az mit sem használt, mert a gyermek egy óra múlva kiszendvedt. A rendőrség megindította a vizsgálatot, nem terhel e valakit felelősség a kis gyermek haláláért.

Kinevezés.

A kereskedelemügyi miniszter Deéssy Ágost posta és táviráda számellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki.

Abdollah kapitány felolvasása.

A magyar érzelmű török császári lovasbiztos, Abdollah kapitányt a legnagyobb szívélyességgel fogadják. Abdollah kapitány tervbe vett és érdekesnek ígérkező felolvasását e héten szombaton és vasárnap tartja meg. A felolvasásra már most felhívjuk a közönség figyelmét, mert Abdollah, a volt bur szabadságharcos a burszabadságharczi élményeiről fog felolvasni.

Talált holttest.

Raxamazon Szendrei Ferencz kőműves segéc holttestét egy ottani korcsma udvarának kutjában találták meg. Szendrei a korcsmában többet ivott a kelletnél és az

udvarra kimeve beleesett az alacsony kávéjú kutba.

Dicsőfi Béla temetése.

Az „Ellenzék”-ből olvassuk a Dicsőfi család nagy gyászáról e hirt:

Nagy részvét mellett temették el ma d. e. az élete tavaszán elhunyt Dicsőfi Béla főmérnököt, a kolozsvári kulturmérnökség derék és jeles főnökét. A Mátyás király utca 1 sz. a. gyászház körül levő utcák egészen megteltek résztvevő közönséggel. A résztvevők sorában ott láttuk: Bély Ákos főispán, Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármestert, a városi törvényhatóság, városi tanács és a megyei tisztikar tagjait. Ott voltak Feilitzsch Arthur báró képviselő, Gyárfás Benedek, dr. Turesa János cs. és kir. főorvos, Török István igazgató vezetése alatt a kolozsvári ev. ref. főiskola, Incze Gerő vezetése alatt a ref. egyház presbiteriuma, az ev. ref. theologia tanári kara Nagy Károly tanárral, Dobál A. elnökkel az ügyvédi kamara. Ott láttuk az egyetemi tanári kart, a polgári főiskola tanári kara Széchy Ákos dr. igazgató vezetése alatt, az unit. főiskola Boros György dr.-rat, a kereskedelmi akadémia Hangay Oktáv és Nagy Károly tanárok, a monostori gazd. tanintézet Szentkirályi Ákos dr.-ral, a város mérnöki hivatala Póczy Mihály főmérnökkel, a vasuti osztálymérnökség Havas Gyula főmérnök főnökkel, az ipar kamara Gámán Zsigmond vezetése alatt, Jakab László erdélyrészi állategészségügyi felügyelő, az Adria biztosító társaság, Székula Ákos vezér felügyelővel, ezenkívül számos hivatal és intézet jelent meg testületileg. Brucsy László mérnök vezése alatt teljes számban a kulturmérnöki hivatal testülete. A temesvári kulturmérnöki hivatal Pohl Béla főmérnök képviselője. Az orsz. m. kir. Vízépítési igazgatóság képviselőjében megjelent Buday Zádor műszaki tanácsos kerületi felügyelő. 1. Brassói kulturmérnöki hiv. részéről Katonás Béla kir. főmérnök hivatalfőnök. 2. Nagyenyedi kultur. hiv. rész. Nagy Ignác kir. mérnök hivatalfőnök és Rimhart László kir. segédmérnök. 3. Nagyvárad kulturmérnöki hiv. részéről Schmid Ödön kir. főmérnök hiv. főnök. 4. Debreczeni kulturmérnöki hiv részéről Jarmy Tamás kir. mérnök. 5. Szombathelyi kulturmérnöki hiv. rész. Habekost Alajos kir. segédmérnök vagy mint az elhunyt barátai. A temetési szertartást Kenesey Béla egyházkerületi főjegyző végezte gyönyörű imát és magasan szárnyaló beszédet tartva az elhunyt férfit felett. A koszorúk nagyszáma egy külön kocsit egészen megtöltött. A négy fekete ló által vont gyászkocsi a résztvevők nagy tömege által kísérve vitte a halottat a temető felé. A sírnál Kenesey Béla még tartott egy rövid könyörgést. Azután elhantolták. Nyugodjék békével. A Dicsőfi család ezen nagygyászában mi is őszinte részvéttel osztozunk, a vigasztalás palzsama gyógyítsa meg a szenvedő sziveket.

Magyar Ferencz József.

Az „Ellenzék” írja: Miért nem jött el személyesen a király? Ezt sokáig nem fogják elfelejteni a kolozsváriak. Ahogy csak lehetett, nyíltan és burkoltan ki is fejezték ezt. Az előbbihez tartozik, hogy valahányszor az ünnep egyes aktusai után a menet-

Békési „Prima” házikenyér sütőde Debreczenben.

Sütőde telep Miklós-utca 35. Falk ház. Főelárutító hely Nov. 1 től Piacz-u. 26. Szikszay ház. a nagytözsde mellett. Fiók-elárutító helyek: Simonffy-u. 2. és 18. számú vassátrak, hol ma és mindennap az elárutítások történnek.

Korondi Sándorné és Társa.

ben az utca közönsége meglátta az unitáriusok tiszteltére méltó ősz püspökét, fölhangzott a kiáltás:

— Eljen Ferencz József, a mi Ferencz Józsefünk! — Eljen a magyar Ferencz József!

Tudniillik az unitárius püspököt Ferencz Józsefnek hívják. [Valószínűleg töprengett már azon, hogy hasonló tünemények kikerüléséért lojalitásból megváltoztassa a nevét.]

A tisztí lovagló tanfolyam új tanára.

A nyiregyházi tisztí lovagló tanfolyam tanári karában változás állott be. A nyiregyházi tisztí lovagló tanfolyam tanárát, báró Fleischhacker Hugó főhadnagyot Waldstätten táborszernagy mellé vezényelték, mint segéd-tisztet. Helyére pedig Folberth József aradi Hadik huszárfőhadnagyot, a bravuros urlovast vezényelték ki Nyiregyházára lovagló tanárnak.

Debreczeni rövid hírek.

A rabló rendőrt. Bangó Martont, ki a Szechenyi utca végén egy iparossegédet kirabolt, a királyi ügyészség, miután a vizsgálatot ügyében befejezte, szabadlábra helyezte. Rövidesen a végtárgyalást is megtartják ügyében. — **Elfogott zsebmetsző.** A vásárra ellátogattak az ősmertebb zsebmetszők is. Ezek egyikét, mielőtt működhetett volna a rendőrség elfogta. Az elfogott zsebmetsző P a l l a i József, a kit vásár után illetőségi helyére fognak toloncolni. — **Szerecséltenség** történt a Hatvan-utczán. Tibai Gábor mazoló segéd hordót eresztett a pinczébe és nem gondoskodott az óvintézkedésekről. Így következett be a baleset, hogy a nagy hordó razuhant. Összeronesolt ábakkal szállították a kórházba.

Hoff Albert

arany és ezüst ékszerész, ez uton értesíti a n. é. közönséget, hogy a városház alatti ékszer raktárát és műhelyét ideiglenesen Piac utca 29. sz. és Hal-köz 4 szt emeletre helyezte át, a hol is minden e szakban vágó arany és ezüst árok a legjutányosabb árban beszerezhetők valamint megrendelések; javítások, vésnői munkák elfogadtatnak. A nagy é. közönség jóindulatában és pártfogásában ajánlva magát.

SZINHÁZ.

Műsor:

Hétfőn: bérlet „B“ Kukta kisasszony. Énekes bohózat.
Kedden: bérlet „C“ Kis szökevény. Operette.
Szerdán: bérlet „A“ (másodsor) Rejtett arc. Vigjáték.
Csütörtökön: bérlet „B“ Vörös talár. Dráma.
Pénteken bérlet „C“ Czigánybáró. Operette.
Szombaton: bérlet „A“ Otthello. Tragedia.
Vasárnap két előadás d. u.: Igmándi kispap.
Este: (először) Ádám és Éva.

Rákóczy hamvaiért.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Az Egyetértésből olvassuk. Alább ki-
jejtendő okból ajánlom e cikket sűrű-
sen és tiszteletteljesen, az Országos katholi-
kus naggyűlésnek.

De ajánlom még ezenkívül Thaly
Kálmánnak is, a Rákóczy-korszak tüzeslel-
kü tudós buváranak, tisztelettel és szeré-
tettel.

Derék magyar emberből — jobbára
függetlenségi politikusokból — bizottság
alakult, a mely a jövő esztendőre 1903 ju-
nius 15-ikén kezdődő, országgraszoló Rá-
kóczy-ünnepséget tervez, abból az alkalom
ból, hogy II. Rákóczy Ferencz két évszáz-
addal ezelőtt, 1703 június 15-ikén indította
meg a nyolcz esztendeig tartó, nagyszerű
kurucz harcokat. Am a terv, a melynek
kétségtelenül legkiemelkedőbb pontja a Rá-
kóczy-hamvak hazaszállítása, — amint hal-
lom — „még a kezdet-kezdetén áll és a
bizottság célbavett nagyszabású munkássá-
gának vezetésére Thaly Kálmánt óhajtja
megnyerni“.

Legyen szabad e minden magyar
ember szívét örömteljesen megdobogtató
hírhoz a következő észrevételeket ten-
nem.

Először: A bizottságnak mindenek-
előtt tudnia kell, hogy Thaly Kálmánt, mint
azt „Rákóczy-émlékek Törökországban“ czi-
mű, tíz évvel ezelőtt kiadott gyönyörű
könyvében kifejtette, adott szava kötelezi
arra, hogy a Rákóczy-hamvak hazaszállítá-
sát célzó bármiféle mozgalomba részt ne
vegyen!

Ennek a sajnos körölménynek az
érdekes historikuma pedig a következő:

Ipolyi Arnold, ez a nyolczvanas évek
derekán elhunyt nagytudományu, lánglelkű
püspökünk, a „Magyar mythologia“, tüzes,
hazafias rajongással eltelt írója, a kinek
képe, mint az igazságos, humánus és ha-
záját mindenekelőtt szorető főpápnak pél-
dája hálás emlékezetünkben fog ragyogni
mindig. — Ipolyi Arnold éppen negyven
évvel ezelőtt, 1862-ben, nemcsak Rodos-
tón, Rákóczy kádolnijában, de a galatai
St. Benoit egyházban is, a fejedelem sirja
fölötti oltárnál kegyeletes ünnepi misét
szolgált.

E precedensre való nyomatékos hi-
vatkozással sikerült Thaly Kálmánnak ki-
eszközölnie, hogy nagyérdemű barátja,
Fraknoi Vilmos püspök (akkor még apátka-
nonok) 1889, szeptember 29 ikén ugyan-
csak II. Rákóczy Ferencz és Zrinyi Ilona
sirjánál a lazarista atyák fényes segédlete
mellett teljes díszszel kövesse felejthetetlen
mesterének példáját s az ünnepélyes, lélek-
emelő mise Thaly Kálmánon kívül Vám-
héry Ármán, Csontosy János, dr. Ábel Jenő
gróf Széchenyi Ödön és még számos
más magyar ember jelenlétében ment
végbe.

Thalynak és Franknóinak sikerült azu-
tán a legszigorubb titoktartás mellett a de-
rék lazaristák kitünő rendfőnökénél, páter

Lobrynál kieszközölni, hogy e minden
magyar előtt oly szent sírokat éjnek idején
felbontassák a végből, hogy a szent ham-
vaknak sokak által már már kétségbe vont
létezése és azonossága kétségtelenül igaz-
oltassék!

De mennyi nehézséget kellett lehüzdé-
niök, míg ez megtörténhetett.

Amde — megtörtént.

Csakhogy egyebek közt mind Thalynak
mind Fraknóinak becsületszavukkal kellett
megigérniök, hogy Rákóczy hamvainak az ő
templomukból elszállítása végett minden
agitációtól tartózkodni fognak.

Igy áll a dolognak Thaly Kálmán köz-
reműködésére vonatkozó része.

Második, amde az előbbinél sokkalta
fontosabb észrevétele az, hogy a tervezett
ünnepségeknek nem 1903. június 15-én, ha-
nem okvetlenül már 1903. február 17-én kell
kezdetét venniök.

Mert 1903. február 17-ike nagy és
szent dátuma a magyar történelemnek.

E napon lehet ki nemes lelkét a ma-
gyar históriának legnagyobb, legdicsebb és
talán legtöbbet szenvedett nőalakja: Zrinyi
Ilona, leánya a kivégzett Zrinyi Péternek,
unokahuga a halhatatlan költőnek, Zrinyi
Miklósnak, a hitvese I. Rákóczy Ferencz-
nek, utóbb Thököly Imrének és édesanyja
II. Rákóczy Ferencznek . . .

Vajjon ki tudná eldönteni, hogy mikor
volt legnagyobb és legigazabb ez a szó, leg-
magyarabb értelmében való nagyasszony?!

Akkor-e midőn ezer ármányos prak-
tika és vad ellenséges áramlatok ellenében
kitudta vivoi magának azt, hogy az imá-
dott ifju hősnek. Thököly Imrének nevére
lehesse?

Vagy talán akkor, amidőn viszontag-
ságos életének legsúlyosabb megpróbáltatása
szakadt reá, a mikor hitvesi és anyai szent
ézelmei nehéz, szomorú tusára keltek egy-
mással s ő egy irtózatos lelki küzdelmek
között átvirrasztott gyötrelmes éjszaka után
imádva szeretett férjét engedte át a török-
nek, nem pedig édes fiát, az akkor még
gyermek II. Rákóczy Ferencz . . . mert
megsejté, hogy e gyermek léssen „hazánk
szentje, szabadságvezére, setét éjben fénylő
csillagunk“, e dicse gyermek, aki hét eszten-
dős korában együtt taborozott a kemény,
marczona neppel, és tíz éves korában az
előtte felvonuló kurucz csapatoknak komoly
férfias szóval köszönte meg „igaz hűségüket
és faradtságukat?“ . . .

Vagy akkor volt e legnagyobb a hal-
hatatlan nagyasszony, mikor az adáz labancz
ellenében harmadfél hosszú esztendeig vé-
delmezte Munkács várát törhetetlen hősi lé-
lekkel, oroszlan bátorsággal?

Avagy talán mégis akkor volt a legna-
gyobb és legmagasztosabb, amidőn hányatott
életének bus estélyén, mikor már az elmu-
lásnak szele is rá rásóhajtott, ő, a mindené-
ből kifosztott öreg nagyasszony, kinek ren-
geteg vagyonát elkobozták, imádott gyerme-
keit elrobolták, porig alazott száműzött fér-
jével Nikodémiába érkezvén, szent képmu-
tatással igyekezett vidámnak, pajzán jóked-
vűnek látszani, hogy annyira-mennyire elosz-
lassa „sz i v e u r á n a k“ zordon ke-
servét? . . .

Mint hitves magasztos, mint anya fön-

Orosházi házikenyér sütőde. Sütőde: Piacz utca 79.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy sütődénket megnagyobbítva még több kemenczét állítunk fel, a melyek jövő hét
végén elkészülnek, a mikor a házhoz hordást is megkezdjük.

Főelárusítás: Simonffy-utca 2. Városi bérház, a husárcsarnokkal szemben.

séges, mint honleány felülmulhatatlan nagy és dicső volt.

Mely napon lehetne méltóbban megnyitni a czélba vett Rákóczy ünnepek sorozatát, mint az ő halálának kétszázados évfordulóján?

De ettől az időponttól mindössze csak négy hónap választ el bennünket. És épp ezért fájlatjuk, hogy a szép terv még mindig a kezdet kezdetén van! Most már nagyon gyorsan és nagyon erélyesen kell a tervezetéről a cselekvés terére lépni!

Mezt lehetne-e magasztosabb ünnepel megülni a kétszázados bus évfordulót, mint azzal, hogy azon a napon adassanak át végre valahára a dicső anyának és dicső fiúnak hamvai az édes igazi anyaföldnek...

És ezért voltam oly bator e czikke-met a legmélyebb tisztelettel az éppen most működő Országos katolikus naggyűlésnek-jóindulatu figyelmébe ajánlani. Mert illő, hogy ez a gyűlés hazafias eszelekedetet is végezzen.

Hiszen ki foglalkozhatnék a sikernek nagyobb, biztatóbb kilátásával a szent hamvak hazahozatalának előmunkálataival, mint a katolikus főpapság, a mely, ha e par excellence ideális ügy érdekében érintkezésbe lép a derék lazarista atyákkal, szinte elképzelhetetlen, hogy nagyjelentőségű közbenjárásával hamarosan czélt ne érjen!

L. I.

Az Amerikai magyarok tűzhalála.

(A Duquesnes borzalmas szerencsétlenség.)
A Kováts Kálmán amerikai lapjából olvassuk:

Szörnyű szerencsétlenség színhelye volt szombat este a duquesnei vasgyár. Ujból tizen-négy magyar honos szerencsétlensége fizette meg véradóval a tőkének, ott az ő keserves kenyerét, mert ennyi közülök került tűzomladék alá.

Egy kéményt kellett ugyan kitisztítani, a mely felső részében még tüzes réteggel volt telve. A szerencsétlenek máskor is végeztek ily veszedelmes munkát, de talán máskor több elővigyázattal mint most; mert a kémény alsó része hamarabb kitisztult, mint a felső, azért a fent levő tüzes oszlop elvesztvén alapzatát, az az alant dolgozó 14 ember így egy tűzágyba esett, a mely a legtöbbször halálra sebezte.

Nyolczat a szerencsétlenek közül McKeesportra hozták be, hatot pedig Pittsburgba vitték a kórházba. A szerencsétlenek nagy része magyarul is tudó tól lévén, lelki vigasztalásadásra Kováts Kálmán plebánost hívták át, a ki éjjel felkeltőig maradt a betegek mellett. Soha borzasztóbb kint, mint ezeket. Arczukon nem volt emberi ábrázat, testüket pedig úgy összeégette a tűz, hogy azon nem tudtak feküdni. Hánykolódtak, forgolódtak tehát, de nyugalmat csak nem tudott adni a kórházi ágy nekik. Az egyik alig pár percz múlva meghalt, három pedig reggelre szenvedett ki, míg az ötödik délig haldoklott s ekkor adta vissza lelkét Teremtőjének,

Volt közöttük egy református vallásu tiszta magyar ember is. És ez is ott imádkozott velünk, oly buzgón és szépen, mintha édes testvérünk lett volna.

A szerencsétlenek közül egy kivételével valamennyi családos ember volt. Három még él közülök, de életéhez csak egyiknek lehet reménye, a többi meg fog halni.

Hej Istenem, az ilyenek sorsán kellene a tót vezéreknak segíteni, de hát persze, ez már nem csak önfeláldozással járna, hanem bizniznek is nagyon szegény biznizt lenne, azért bizony soha nem is halljuk, hogy ő kegyelmeik az ilyen szerencsétlen-

ségek elleni óvintézkedéseket sürgetnék úgy, miként a magyar haza befekettetését.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Mórícz Pál.

Már sötét volt. A puska porfüst felhők miatt ötven lépésnél nem lehetett tovább látni. Minden mozgásban volt. A szélmal-mokhoz törtetett a menet. Lovak dobogása, kiáltások, parancsszó, a szakadatlan fegy-verropogás mind vészesen zsidolyogtak. — Több négyoszög szét bomlott. Az ágyutüz fényénél időről időre előtűnt egy alak. A lova fölé hajlott lándzsás, a fehérhátú sisakos vértések midőn ágyugolyónál sebesebben vágáltak tova. Imitt amott két-három gyalogos, futkosva a zürzavarban, de azután villámsugárként tűnt a homályba minden. A földre taposott vetések, a zivataros felhők, mert kitörő félben volt a vihar, a lovak laba alá taposott sebesültek, az éjszakában pillanatnyi rémjeloneknek elő-előtűntek.

Minden puska, minden pisztoly lövés-nél ezerszeresen ismétlődtek az ily leírhatatlan jelenségek. De eközben mindenki marsolt előre, fölfelé, távolodva Ligny-től. Most már mi voltunk az urak.

Áttörtünk az ellenséges hadsereg derékán. A poroszok még csak egész fönt a halmok tetején, a szélmal-mok tájékán védekeztek és Szombref irányában a mi jobbkőről: Saint-Amandban és Lignyben mi voltunk az urak.

A századból mi tizen-tizen ketten maradtunk együtt. Ely magános parasztház romjai alatt szédelegettünk. A tölteny-táskánkban már nem is igen volt töltes. Azt sem tudtuk, hogy merre forduljunk. Czebedének. Bretonville hadnagynak, Florentin kapitánynak nyomok vesztett. Rabot őrmester parancsnokolt felettünk. Kis, szikár, rozsz termetű, de edzett vasként kemény emberke volt. Még kancsalított is. Ifjabb korában bizonyosan róka vörös volt. Még miatha ma is hallanám a szavát,

— A csatát megnyertük! Jobbra át! Előre indulj!

(Folyt. köv.)

Nincsen ajándék!

ezt kizárják legolcsóbb áraink. Divatos női ruhakelmék, diszek, Barchetek, kendők, meleg alsók **Boros Testvérek** nődivat áruházában Debreczen Kossuth-u. 6.

Eladó szalma, törek, pelyva helyszínen való megetetésre és 44 hold föld bérletre kiadó. Értekezhetni Teleki utca 5 sz. a. tulajdonosnál.

Ócska vas raktárból és javító műhelyemből szeres számok, esztergapad, fuvó, kutfurók stb. olcsó áron eladók.

Ügyes elárusítónök

kerestetnek az orosházi házi kenyérsütődeben.

Elköltözés miatt teljesen jó karban levő új butorok előnyös áron eladók

Valódi harczi kanári remekül éneklő eladó. Czím a kiadóhivatalban.

OOO-OOOOOOOOOOOOOOOOO

— Színházi —

selyem sálók

selyemkendők

Toll és Boázák,

Szörme Colliék (Boák)

1 frttól feljebb,

női, férfi esernyők

a legjobb állásu

párisi és bécsi füzök

kaphatók 5.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában, Kossuth-utca 5.

OOO-OOOOOOOOOOOOOOOOO

Értesítés.

Folyó 1902 évi nov. hó 12-én d. e. 10 orakor az aradi csapat kórháznál, az ezen kórház 1903. évi Január hó 1-től ugyanezen Deczember hó végéig esetleg 1905. évi Deczember hó végéig is való vendégösszerű étkezésének biztosítása iránt nyilvános ajánlati tárgyalás csupán írásbeli ajánlatok elfogadása mellett fog megtartatni.

A feltétel füzet az aradi csapat kórháznál a teljtartalmu hirdetmény pedig az alulirott hadbiztosság területén levő valamennyi katonai kórházaknál gyengélkedő házaknál, térparancsnokságoknál, katonai állomás parancsnokságoknál, továbbá a kereskedelmi és iparkamaráknál, a vármegyei alispáni hivataloknál és a szabad királyi városok tanácsainál betekinthező.

Ezenkívül a teljtartalmu hirdetmény a budapesti közlöny beiktató részében is, mintegy az 1902. évi október hó 15-ike körüli időben közhírre fog tétetni.

Az ajánlati minták a valamennyi katonai kórházaknál és gyengélkedő házaknál betekinthezők.

A cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága.

**Téli ruhák
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Üzlethelyiség az utcára. 20-3

A pozsonyi gazdasági kiállításon
arany érdemmel kitüntetett:

Rimaszombati Conservgyár
részvénytársaság

ajánlja mindenféle gyümölcs, főzelék,
czukrozott gyümölcs, hus-conserv ki-
váló jóminőségű készítményeit, igen
jutányos áron, ismét eladóknak meg-
felelő árengedménnyel.

Árjegyzéket kívánatra azonnal küld az
Igazgatóság. 10-5

Dávid Jakab

vaskereskedő

Debreczen, Piacz-u. a Vecsey házban.

Ajánlja dusan berende-
zett raktárát, rudvas, lemez-
félék, szerszám, vasalás, kony-
haberendezés, takaréktűzhely,
kályha és minden e szak-
mába vágó árukból. (10-10)

Szolid árak és figyelmes ki-
szolgálás mellett.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett

továbbá:

Főzőedények, takaré-konyhák, épület-vasalások, gazdasági
eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagyválasztékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a »Bika« szálloda mellett.

Haszonbérleti hirdetmény.

A szatmármegyei Fehér Gyarmat vasúti állomástól háromnegyed órá-
nyira fekvő **Nagy Ar** községben

995 kat. hold nemesi birtok, 150 180. k. h. őszi vetéssel együtt

6 (hat) évre haszonbérbe kiadó.

A birtok áll 385 hold szántóföldből, 19 hold kertből, 375 hold rétből,
175 hold legelőből s 26 hold erdőből s felvan szerelve minden szükséges
gazdasági épületekkel, parkkal és emeletes kastélylyal.

A haszonbérletre vonatkozó zárt ajánlatok — 1500 azaz Ezeröttszáz
kor. bánompénzzel együtt — **1902 október 25-ig** beküldendők a **Debreczeni**
első takarékpénztár igazgatóságához, ahol bővebb tájékozást is lehet nyerni.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által aján-
lott és jónak talált vegytisztító

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszer-
üzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerháza és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)